

IV. Alapvető Jogok Biztosának Hivatala

Dr. Varga Réka
főtitkár

Budapest, 2020. május 28.

Varga Mihály
pénzügyminiszter

Budapest, 2020. május „29.”

I. A célok és elvárt eredmények meghatározása, felsorolása, számszerűsítése

Az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala (továbbiakban: Hivatal) fejezet hatáskörébe az alapvető jogok biztosa, két helyettese, valamint hivataluk tevékenysége tartozik, az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (Ajbt.) alapján.

A Hivatalt az alapvető jogok biztosa irányítja, és a főtitkár vezeti. Az ombudsman az eljárása során független, feladata az alapjogokkal kapcsolatos visszaállások kivizsgálása, orvoslásuk érdekében általános vagy egyedi intézkedéseket kezdeményezhet. Az Alkotmánybíróságnál kezdeményezheti a jogszabályok Alaptörvénnyel való összhangjának felülvizsgálatát. Áttekinti és elemzi az alapvető jogok magyarországi helyzetét és az alapvető jogokkal összefüggő, Magyarországon történt jogsértésekről statisztikai kimutatást készít. Véleményezi a feladat- és hatáskörét érintő jogszabályok tervezetét, a hosszú távú fejlesztési, területrendezési és a jövő nemzedékek életminőségét egyébként közvetlenül érintő terveket és koncepciókat, valamint javaslatot tehet az alapvető jogokat érintő jogszabályok módosítására, megalkotására, illetve a nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerésére. Közreműködik a feladat- és hatáskörét érintő nemzetközi szerződések alapján készülő nemzeti jelentések előkészítésében, figyelemmel kíséri és értékeli e szerződések magyar joghatóság alá tartozó érvényesülését. Tevékenysége során együttműködik azon szervezetekkel, amelyek célja az alapvető jogok védelmének előmozdítása. Az alapvető jogok biztosa ellátja a 2011. évi CXLIII. törvénnyel kihirdetett, a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés elleni egyezmény fakultatív jegyzőkönyve 3. cikke szerinti nemzeti megelőző mechanizmus feladatait, az Ajbt., valamint a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény (Pkb.) alapján pedig a közérdekű bejelentések kezelésével kapcsolatos, és a nemzetbiztonsági ellenőrzések felülvizsgálati eljárásának elrendelésével és lefolytatásával összefüggő tevékenységet folytat.

Az alapvető jogok biztosa, illetve a jövő nemzedékek érdekeinek, továbbá a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettesei figyelemmel kísérik a jövő nemzedékek érdekeinek, valamint a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak érvényesülését.

Az alapvető jogok biztosa 2020. február 27-étől ellátja a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdése alapján előterjesztett rendőrségi panaszok vizsgálatát is, amely miatt a 2020. évben az intézményben szervezeti bővülés következett be.

A 2019. évben a Hivatal életében két fontos változás volt, amelyek jelentős befolyással bírnak a 2020-2021. évi gazdálkodásra.

- Az egyik ilyen változás, hogy a Hivatalnak korábbi székhelyéről az V. kerület Nádor u. 22-ből új feladatellátási helyre, az V. kerület Falk Miksa utca 9-11. szám alá kell költöznie.
- A másik fontos változás, hogy 2019. szeptember 26-ától a Hivatalt Dr. Kozma Ákos személyében új Biztos irányítja, illetve 2019. október 1-jétől a Hivatalt Dr. Varga Réka személyében új Főtitkár vezeti. Az új vezetés a Hivatal életében szakmai és szervezeti változásokat tervez.
- = Szakmai változások: Biztos Úr hivatalba lépésétől kezdődően azon dolgozik, hogy az alapvető jogok biztosa intézményének, illetve a Hivatalnak a társadalmi és nemzetközi elismertségét, súlyát növelje. Ez belföldön és külföldön egyaránt intenzívebb jelenlétet, magasabb szintű társadalmi szerepvállalást, hatékonyabb kommunikációt, rangosabb rendezvények megszervezését igényli. Egy, a nemzetközi emberi jogi szakmai közösség által elismert és jól látható nemzeti emberi jogi intézmény megléte, megfelelő erőforrásokkal való ellátottsága

alapvető standard, ami alapján egy adott – önmagát a fejlett jogállami demokráciák körébe tartozónak tartó – ország az emberi jogi ellenőrző mechanizmusok állapotának tekintetében megítéltetik.

Magyarországon a Hivatal 2014 óta A-státuszú nemzeti emberi jogi intézmény, e státusz felülvizsgálatát intézményünk esetében a 2021. évben fogja elvégezni a nemzetközi szakmai közösség. Az NHRI A-státuszából fakadóan hivatalunk az emberi jogok védelme és fejlesztése keretében kiemelt figyelmet fordít az ENSZ Alapokmányában, az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában, valamint a Magyarország által ratifikált egyéb emberi jogi dokumentumokban meghatározott emberi jogi kötelezettségek betartásának vizsgálatára. A Hivatal feladata az ENSZ különböző intézményeivel (Emberi Jogi Főbiztosság, Emberi Jogi Tanács, az emberi jogi egyezmények által létrehozott testületek, különleges megbízottak, jelentéstevők és munkacsoportok, háttérintézmények, stb.) való kapcsolattartás és az emberi jogi ellenőrző mechanizmusok (az emberi jogi egyezmények monitoring-eljárásai, Egyetemes Periodikus Ellenőrzés, különleges megbízottak, jelentéstevők és munkacsoportok látogatásai, stb.) munkájában való aktív részvétel és közreműködés.

A hazánkba látogató delegációk tájékoztatása mellett nemzeti emberi jogi intézményként jelen kell lennünk több nemzetközi konferencián, megbeszélésen, egyéb eseményen, ahol lehetőség mutatkozik a hazánkat illető külső emberi jogi értékelések kiegyensúlyozottá tételére.

Az intézmény fennállása óta kiemelten fontos feladatának tekintette az emberi jogokhoz kapcsolódó tudományos, oktató, felvilágosító tevékenységet, továbbá az ombudsmani munka népszerűsítését, minél szélesebb körű megismertetését, valamint az emberi jogok iránt érdeklődő határon túli diákok, egyetemi hallgatók, szakemberek képzését. (Az erdélyi magyar jogászképzés megerősítése érdekében együttműködés a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Kolozsvári Karával, „Kisebbségvédelem Európában” című nyári egyetem Kisebbségi Jogvédő Intézet szervezésében és a Nemzetpolitikai Kutatóintézzel társ szervezésében.)

A vizsgálatok számának tervezett növelése – melyet az ET és ENSZ megfelelő testületei elvárásként fogalmaztak meg a Hivatallal szemben – több helyszíni megjelenést eredményez elsősorban az OPCAT (ENSZ Kínzás Elleni Egyezményének Jegyzőkönyve alapján létrehozott Nemzeti Ellenőrző Mechanizmus), a rendészeti és a gyermekvédelmi területen. A biztoshelyettesekkel együtt tervezünk a 2021. évben a Nemzeti Parkoknál tett látogatásokat, panaszkezelésből fakadó terepi vizsgálatokat; a hazai nemzetiségek helyi, regionális közösségeinek látogatását, panaszügyekben történő egyszerű (12 db) és komplex (4 db) vizsgálat megtartását. Az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala a 2021. évben is két megyelátogatást tervez, azonban a társadalmi kapcsolatok magasabb szintre emelése érdekében a látogatásokat a korábbiánál több helyszínen, és több résztvevővel kívánjuk megvalósítani.

A 2020. évben a tervezett rendezvényeket (OPCAT 2020. évi elnökségi feladatok, V4-ek ombudsmanjainak találkozója) a koronavírus járvány miatt kialakult utazási és kijárási korlátozás miatt már nem lehet megvalósítani, ezek 2021. évre kerülnek átütemezésre. pályázati forrást elnyertük, így a workshopot a Hivatalnak meg kell tartania.

A hatékonyabb kommunikáció érdekében szükség van honlap fejlesztésére, amely két ütemben valósul meg. A 2020. évben megtörténik a hivatali portál akadálymentesítése, a 2021. évben valósítanánk meg a portál Liferay licencének

meghosszabbítását több évre, valamint a honlap arculatának kialakítását, ügyfélbarátabbá tételét.

- = Szervezeti változásokkal kapcsolatos feladatok: A hivatali szervezeti átalakítása magával vonja a munkafolyamataink átvizsgálását, fejlesztését is. Ennek keretében szükségessé válik az ügyiratkezelési, iktatási folyamatok korszerűsítése, az iktató rendszerben a jogosultságkezeléssel szükséges, az adatvédelmi jogszabályoknak megfelelő fejlesztés elvégzése, az elektronikus postázási funkció kialakítása, a munkaidő nyilvántartás digitalizálása, valamint felkészülés hivatalon belül is a papír alapú ügyintézésről az elektronikus ügyintézésre. A közfeladataink ellátása keretében fontosnak tartjuk a közérdekű bejelentések rendszerének fejlesztését, ügyfélbarátabbá tételét, az ügyfelek elektronikus ügyintézésének fejlesztését. Mindezek az informatikai szolgáltatások, valamint az immateriális javak beszerzése terén többletkiadásokat jelentenek a 2021. évben.

II. A célok megvalósításához tervezett erőforrások 2021-ben

A fejezet 1. címe az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala, mely a fenti feladatok ellátását biztosítja.

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Átlagos statisztikai állományi létszám* (fő)
Intézmények	2 134,2		2 134,2	172
Fejezeti kezelésű előirányzatok				
Központi kezelésű előirányzatok				

III. A célok elérésének módja a felügyelt ágazatokban

III.1. Intézményekkel történő feladatellátás Az. Ajbt. 2020. február 27-étől hatályos III/B fejezete alapján az alapvető jogok biztosa látja el a rendőrségi panaszok kivizsgálásának feladatát. Ezzel a Független Rendészeti Panasztestület feladatai az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalhoz kerültek. A Független Rendészeti Panasztestület munkáját a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. 6/C. § (3) bekezdése értelmében a Panasztestület megszűnéséig – 2020. február 26-ig – az Országgyűlés Hivatalának (továbbiakban OGYH) szervezetében működő Titkárság (továbbiakban Titkárság) segítette.

2020. február 27-ével az OGYH és az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala között megtörtént a 2020. évre a feladatra tervezett előirányzatok átadás-átvétele, melynek bázisba építése megtörtént a 2021. évi költségvetésben.

A fejezet 1. címe az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala, mely a fenti feladatok ellátását biztosítja. A Hivatal átlagos statisztikai állományi létszáma 172 fő.

Az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala Ajbt.-ben foglaltak szerint nem folytathat bevételszerző tevékenységet, bevételei kizárólag esetiek, jellegük miatt nem képezhetik a költségvetési feladatok tartós és kiszámítható finanszírozását, ezért 2021-ra saját bevételt nem tervezett.

Alapvető Jogok Biztosának Hivatala alakulásának levezetése 2021-ben:

millió forintban, egy tizedessel

1. cím Alapvető Jogok Biztosának Hivatala	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Átlagos statisztikai állományi létszám (fő)
2020. évi eredeti előirányzat	1 607,4		1 607,4	159
<i>Változások jogcímenként:</i>				
Fejezetek közötti "0" szaldós átrendezések (Rendészeti Panasztestület feladatainak átvétele, Rendészeti Igazgatóság létrehozása)	170,0		170,0	
Egyszeri feladatok kivétele miatti és egyéb bázis csökkentés	-307,8		-307,8	
- Nemzetközi kötelezettségek (V4 ombudsmani találkozó; OPCAT 2020 elnökség)	-16,5		-16,5	
- a Hivatal átmeneti, majd végleges elhelyezésével kapcsolatos többletek	-277,7		-277,7	
- Szociális hozzájárulási adó 2020. évi mérték csökkentéséből adódó megtakarít	-13,6		-13,6	
<i>Többletek:</i>	664,6		664,6	
-Főtitkár-helyettes és rendészeti igazgató juttatásai és dologi növekménye	50,0		50,0	
-2020. évi bérintézkedések bázisba építése	364,3		364,3	
-Szolgálati elismerés (Küt. 80. §. alapján)	8,1		8,1	
-Szolgáltatási kiadások új elhelyezéssel kapcsolatosan (Falk Miksa u. 2021-től egész évre, közüzemi díjak többlete, portaszolgálat, takarítás többlete, ingatlan karbantartás, épület felügyeleti rendszer, beléptető rendszer üzemeltetése)	120,0		120,0	
-Informatikai szolgáltatás igénybevétele: licenz hosszabbítások (MicrosoftSysCtrConfigMgrCltMgmtLc	4,5		4,5	

License/SoftwareAssurancePack OLV 1License LevelID AdditionalProduct PerOSE 3Year Acquiredyear1, MicrosoftWindowsServerExternalConnector License/SoftwareAssurancePack OLV 1License LevelID AdditionalProduct 3Year Acquiredyear1)				
-OPCAT 2020 elnökségi feladatok (9,2 m Ft) és pályázati önrész (2,5 m Ft); V4 partner ombudsmanokkal való együttműködés, konferenciák	11,7		11,7	
-Nemzetközi és társadalmi kapcsolatok:	30,0		30,0	
-Számítástechnikai eszközök, telekommunikációs eszközök, bútorok beszerzése	20,0		20,0	
kisbusz beszerzés helyszíni ellenőrzésekhez	20,0		20,0	
Új arculat kialakítása, folyamatos kommunikációs feladatok, Szoftverek fejlesztése, vásárlása, hivatali portál szerverfejlesztés	36,0		36,0	
2021. évi javasolt előirányzat	2 134,2		2 134,2	172

A Hivatal létszáma a 2020. évben a Rendészeti Igazgatóság létrehozásával, valamint az Ajbt. módosulása értelmében a főtitkár-helyettesi és rendészeti igazgatói pozíció létrehozásával a korábbi 159 főről 172 főre emelkedett.

A gazdálkodási évben végzett szakmai tevékenységéről az alapvető jogok biztosa az Ajbt. 40. §-a alapján az Országgyűlésnek tartozik beszámolási kötelezettséggel.

III.2. A középtávú tervezés keretében meghatározott 2021. évi tervszámoktól való eltérés indokolása

- A különleges jogállású szervekről és az általuk foglalkoztatottak jogállásáról szóló 2019. évi CVII. törvény alapján a bérintézkedések bázisba építése.

- 2020. január 1-jével módosultak Ajbt-nek az alapvető jogok biztosának, biztos-helyetteseinek és főtitkárának az illetményére vonatkozó rendelkezései, valamint 2020. február 27-étől új rendelkezések lépnek hatályba a főtitkár-helyettesi, valamint rendészeti igazgatói poszt létrehozásáról.
- Rendészeti Panasztestület feladatainak átvétele.
- A nemzetközi és társadalmi kapcsolatok bővítése. Az új feladatellátási hely üzemeltetésével kapcsolatos kiadásnövekedések.
- A helyszíni vizsgálatok számának tervezett növekedéséhez kapcsolódó kisbusz beszerzés.